

## C. Täytäntöönpano-ohjeet

### 1. Laskujen hyväksyminen

Ennen hankintapäätöksen tekemistä hankintapäätöksen tekijän on varmistettava, että käytettävissä olevat määrärahat riittävät hankintakustannusten kattamiseen. Yrittäjiltä ostettavien palveluiden kohdalla on hankintapäätöstä tehtäessä tarkistettava, kuuluuko yrittäjä ennakkoperintärekisteriin ja YEL:n (yrittäjäeläkevakuutus) piiriin. Yksityisyrittäjältä pyydetään ennakkoperintärekisteriote, sekä yrittäjäeläketodistus, jotta suoritus voidaan maksaa ostoreskontran kautta. Mikäli yrittäjä ei toimita em. todistusta, suoritus on maksettava palkanlaskennan kautta.

Ennakkoperintärekisteriin kuulumisen voi tarkastaa myös YTJ-rekisteristä (verohallinnon yritys- ja yhteisötietojärjestelmä). Näillä tarkistuksilla varmennetaan, että kaupungille ei myöhemmin lankea yrittäjän itsensä maksettavaksi kuuluvia eläkekuluja ja ennakonpidätyksiä.

Jokaista tehtävää aluetta ja/tai yksikköä varten toimielimet määrittelevät vuosittain laskujen hyväksyjät. Jokaiselle hyväksyjälle nimetään kaksi varahenkilöä. Laskujen hyväksyjän tulee olla tehtävää alueen tai yksikön toiminnasta vastuullinen henkilö. Laskujen hyväksyjien tiedot tulee pitää ajan tasalla sähköisen ostolaskujen käsittelyjärjestelmän reitityksessä. Laskujen hyväksyjäpäätöksistä sekä niihin vuoden aikana tulevista muutoksista tulee ilmoittaa välittömästi myös taloustoimistoon.

### 2. Laskun käsittely

Ostolaskujen käsittelyssä käytetään sähköistä ostolaskujen kierrätys- ja arkistointijärjestelmää. Ostolaskut ohjataan menemään suoraan Hetapalvelut Oy:n tilitoimistoon, joka ylläpitää kaupungin ostoreskontraa ja tuottaa laskujen kierrätyspalvelun kaupungille. Tilitoimistoon tulleet laskut ja niiden liitteet skannataan, sekä verkkolaskut vastaanotetaan ja kaikki laskut reititetään tilitoimistolla ennalta laaditun reitityskartan mukaisesti kaupungin organisaatioon.

Kaupungin puolella laskut tulevat sähköisesti ensin laskun tarkastajalle, joka tehtävänä on tarkastaa, että laskussa veloitettu tavara tai palvelu on vastaanotettu ja että lasku on oikein ja vastaa saatua tavaraa tai palvelua. Laskun tarkastuksen tehnyt henkilö voi myös tiliöidä laskun tai vaihtoehtoisesti lähettää laskun hyväksyjälle, joka tiliöi ja/tai pelkästään hyväksyy laskun. Hyväksyjän vastuulla on tarkistaa, että lasku on muodollisesti ja asiallisesti oikea, tavara, työsuoritus tai muu palvelus on merkitty tarkastetuksi, laskussa on oikea tiliöinti, ja että menon suorittamiseksi on käytettävissä määrärahaa. Laskun tarkastajana ja hyväksyjänä ei saa olla sama henkilö, ja koskaan ei hyväksyjä saa hyväksyä omia puhelin-, matka-, majoitus- koulutuslaskuja vaan ne on esimiehen hyväksyttävä.

### 3. Määrärahojen käyttö

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on hallintokuntien toiminnan lähtökohta, johon eri toimielinten toiminta tulee mitoittaa ja noudattaa.

Eräiden määrärahojen kohdalla kaupunginhallitus/lautakunta tekee erillispäätökset toteuttamisesta. Kohteista on maininta talousarvion perusteluissa.

Valtionosuutta tai rahoitusavustuksia saavien hankkeiden rakentamista tai projektien aloittamista ei saa aloittaa ennen myönteistä rahoituspäätöstä kuin erillisellä hallituksen päätöksellä. Hankkeen aloittaminen ilman myönteistä rahoituspäätöstä on kaupungille tietoinen riski, joita on pyrittävä välttämään.

Vuoden 2022 talousarviossa kaupungin myöntämistä yhteisöavustuksista merkittävimmät on kohdennettu ja mahdollisesti mainittu kunkin tehtävää alueen perustelutekstissä.

#### 4. Talousarvion seuranta

Talousarvion seuranta tapahtuu kirjanpidosta saatavien raporttien perusteella. Hallintokuntien tulee saattaa hyväksytystä talousarviosta tarkistettu käyttösuunnitelma täytäntöönpano-ohjeineen sekä vähintään neljä kertaa vuodessa (kolmen kuukauden välein) taloudellinen toteutuminen lautakunnan tiedoksi. Toimialajohtajat raportoivat kaupunginvaltuustolle talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kesäkuun lopun mukaisena sekä tilinpäätöskokouksessa. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat yhtiöidensä kesäkuun lopun tilanteesta samassa kokouksessa kuin toimialajohtajat sekä tilinpäätöskokouksessa.

Hallintokunnat eivät saa aloittaa mitään tehtävää, ellei valtuusto ole hyväksynyt sille menomäärärahaa, ja hallintokuntien on seurattava talousarvion toteutumista tarkasti. Mikäli on todennäköistä joko menojen ylittyminen tai tulojen alittuminen, asia on saatettava talousarviovuoden aikana esimiesten / lautakunnan / kaupunginhallituksen / kaupunginvaltuuston tietoon ja tehtävä talousarvion muutosesitys.

Talousarvion toteutumista seurataan sekä sisäisten että ulkoisten menojen osalta, joten hallintokuntien on kirjautettava kuukausittain sisäiset menot ja tulot kirjanpitoon. Kirjaukset on huolehdittava menojen ja tulojen osalta. Mikäli kirjauksia ei tehdä kuukausittain, talousarvion toteutuminen antaa virheellisen kuvan. Toimielinten tulee kiinnittää huomiota myös tehokkaaseen saatavien perintään.

#### 5. Virkojen ja toimien täyttäminen

Kaikkiin virkojen tai toimien perustamisiin tai täyttämisiin tulee saada kaupunginhallituksen lupa. Kaikkien avoimeksi jäävien virkojen ja toimien osalta on selvitettävä, voidaanko tehtävien uudelleen järjestelyllä hoitaa kyseiset tehtävät.

Sijaisia käytetään vuosilomien sekä virka- ja toimivapaiden aikana vain niissä tehtävissä, joissa toiminnan luonne ja kiireellisyys sitä ehdottomasti vaatii. Sijaisuudet toteutetaan kustannussyistä ensisijaisesti sisäisesti. Tilapäisen henkilön palkkaaminen on viimeisin vaihtoehto. Ylitöitä voi tehdä vain, jos se toiminnan luonteen vuoksi on kiireellistä ja välttämätöntä.

Kaupungin työntekijät voivat sopia esimiehensä kanssa lomarahain vaihtamisesta pidettäväksi vapaana edellytyksellä, että pääsopijajärjestö, johon työntekijä kuuluu, on tehnyt lomarahain vaihdosta sopimuksen työnantajan kanssa ja ettei vaihto aiheuta sijaisen palkkaamista tai muita lisäkustannuksia.

### NIVALAN KAUPUNGINHALLITUS

Päivi Karikumpu  
kaupunginjohtaja

Ulla Alin  
talousjohtaja